

## 34. Keskiviikkona 5 päivänä kesäkuuta 1991

kello 23.20

### Päiväjärjestys

#### Ilmoituksia

#### Ainoa käsittely:

1) Eduskunnan tilintarkastajien kertomus vuodelta 1990 ..... 886

Mainittu kertomus (K 2)  
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 8

#### Toinen käsittely:

2) Ehdotus laiksi rikoslain 46 luvun 1 §:n muuttamisesta ..... „

Hallituksen esitys n:o 13  
Lakivaliokunnan mietintö n:o 1

3) Ehdotus laiksi Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan kanssa keskinäisestä hallinnollisesta avunannosta tulliasioissa tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä ..... „

Hallituksen esitys n:o 28  
Lakivaliokunnan mietintö n:o 2

4) Ehdotus laiksi kiinteistövaihdosta valtion ja Rovaniemen kaupungin välillä.. „

Hallituksen esitys n:o 7  
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 3

S. 5) Ehdotus laiksi eräiden saamisten perimisestä kerta kaikkiaan annetun lain 1 ja 3 §:n muuttamisesta ..... 887

Hallituksen esitys n:o 23  
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 4

S. 6) Ehdotus laiksi auto- ja moottoripyöräverosta annetun lain 3 §:n muuttamisesta „

Hallituksen esitys n:o 18  
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 5

7) Ehdotus laiksi ylikuormamaksusta annetun lain 1 §:n muuttamisesta ..... „

Hallituksen esitys n:o 12  
Liikennevaliokunnan mietintö n:o 1

8) Ehdotukset laeiksi peruskoululain 10 a ja 23 §:n muuttamisesta ja lukiolain 15 §:n muuttamisesta ..... „

Hallituksen esitys n:o 5  
Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 3

9) Ehdotukset laeiksi eräistä korkeakouluista annettujen lakien muuttamisesta ..... 888

„ Hallituksen esitys n:o 11  
Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 4

10) Ehdotukset laiksi arvo-osuusjärjestelmästä annetun lain sekä siihen liittyvän lainsäädännön voimaantulosta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi ..... „

Hallituksen esitys n:o 8  
Talousvaliokunnan mietintö n:o 6

## Ensimmäinen käsittely:

11) Ehdotus laiksi liikevaihtoverolain  
väliaikaisesta muuttamisesta ..... 888

Hallituksen esitys n:o 20  
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 6

12) Ehdotus laiksi tasausverolain muut-  
tamisesta ..... 889

Hallituksen esitys n:o 21  
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 7

13) Ehdotus laiksi hierojan toimesta  
annetun lain 2 §:n muuttamisesta ..... 890

Hallituksen esitys n:o 37  
Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan mietintö  
n:o 1

Puhetta johtaa toinen varapuhemies Pesälä.

Nimenhuudon sijasta merkitään läsnä olevik-  
si ne edustajat, jotka osallistuivat edelliseen  
täysistuntoon.

## Päiväjärjestyksessä olevat asiat:

1) Eduskunnan tilintarkastajien kertomus vuodel-  
ta 1990

Ainoa käsittely  
Mainittu kertomus (K 2)  
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 8

Toinen varapuhemies: Käsittelyn  
pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö  
n:o 8.

Keskustelua ei synny.

Mietintö hyväksytään.

Asia on loppuun käsitelty.

S. 2) Ehdotus laiksi rikoslain 46 luvun 1 §:n muutta-  
misesta

Toinen käsittely  
Hallituksen esitys n:o 13  
Lakivaliokunnan mietintö n:o 1

Toinen varapuhemies: Käsittelyn  
pohjana on lakivaliokunnan mietintö n:o 1.  
Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jäl-  
keen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskohtai-  
seen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään  
keskustelutta 46 luvun 1 § ja luvun otsikko,  
voimaantulosäännös, johtolause ja nimike.

Lakiehdotuksen toinen käsittely julistetaan  
päättäneeksi.

3) Ehdotus laiksi Ison-Britannian ja Pohjois-Irlan-  
nin yhdistyneen kuningaskunnan kanssa keskinäi-  
sestä hallinnollisesta avunannosta tulliasioissa  
tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksy-  
misestä

Toinen käsittely  
Hallituksen esitys n:o 28  
Lakivaliokunnan mietintö n:o 2

Toinen varapuhemies: Käsittelyn  
pohjana on lakivaliokunnan mietintö n:o 2.  
Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jäl-  
keen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskohtai-  
seen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään  
keskustelutta 1—3 §, johtolause ja nimike.

Lakiehdotuksen toinen käsittely julistetaan  
päättäneeksi.

4) Ehdotus laiksi kiinteistöväihdosta valtion ja  
Rovaniemen kaupungin välillä

Toinen käsittely  
Hallituksen esitys n:o 7  
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 3

Toinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 3. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskoh-  
taiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta 1 ja 2 §, johtolause ja nimike.

Lakiehdotuksen toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

#### **5) Ehdotus laiksi eräiden saamisten perimisestä kerta kaikkiaan annetun lain 1 ja 3 §:n muuttamisesta**

Toinen käsittely  
Hallituksen esitys n:o 23  
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 4

Toinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 4. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskoh-  
taiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta 1 ja 3 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike.

Lakiehdotuksen toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

#### **6) Ehdotus laiksi auto- ja moottoripyöräverosta annetun lain 3 §:n muuttamisesta**

Toinen käsittely  
Hallituksen esitys n:o 18  
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 5

Toinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 5. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskoh-  
taiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta 3 §, voimaantulo- ja soveltamis-  
säännös, johtolause ja nimike.

Lakiehdotuksen toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

#### **7) Ehdotus laiksi ylikuormamaksusta annetun lain 1 §:n muuttamisesta**

Toinen käsittely  
Hallituksen esitys n:o 12  
Liikennevaliokunnan mietintö n:o 1

Toinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on liikennevaliokunnan mietintö n:o 1. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jäl-  
keen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskohtai-  
seen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta 1 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike.

Lakiehdotuksen toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

#### **8) Ehdotukset laeiksi peruskoululain 10 a ja 23 §:n muuttamisesta ja lukiolain 15 §:n muuttamisesta**

Toinen käsittely  
Hallituksen esitys n:o 5  
Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 3

Toinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on sivistysvaliokunnan mietintö n:o 3. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jäl-  
keen ryhdytään lakiehdotusten yksityiskohtai-  
seen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta ensimmäisen lakiehdotuksen 10 a ja 23 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimi-  
ke sekä toisen lakiehdotuksen 15 §, voimaantu-  
losäännös, johtolause ja nimike.

Lakiehdotusten toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

## 9) Ehdotukset laeiksi eräistä korkeakouluista annettujen lakien muuttamisesta

Toinen käsittely  
Hallituksen esitys n:o 11  
Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 4

Toinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on sivistysvaliokunnan mietintö n:o 4. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotusten yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta

ensimmäisen lakiehdotuksen 9 ja 10 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,  
toisen lakiehdotuksen 9 ja 10 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,  
kolmannen lakiehdotuksen 9 ja 10 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,  
neljännen lakiehdotuksen 7 ja 8 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,  
viidennen lakiehdotuksen 5, 7 ja 8 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,  
kuudennen lakiehdotuksen 7 ja 8 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,  
seitsemännen lakiehdotuksen 6 ja 7 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,  
kahdeksannen lakiehdotuksen 9 ja 10 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,  
yhdeksännen lakiehdotuksen 8 ja 9 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,  
kymmenennen lakiehdotuksen 8 ja 9 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,  
yhdenkymmentä lakiehdotuksen 7 ja 8 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike sekä  
kahdenkymmentä lakiehdotuksen 7 ja 8 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike.

Lakiehdotusten toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

## 10) Ehdotukset laiksi arvo-osuusjärjestelmästä annetun lain sekä siihen liittyvän lainsäädännön voimaantulosta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Toinen käsittely  
Hallituksen esitys n:o 8  
Talousvaliokunnan mietintö n:o 6

Toinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö n:o 6. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotusten yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta

ensimmäisen lakiehdotuksen 1—7 §, johtolause ja nimike,  
toisen lakiehdotuksen 15 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,  
kolmannen lakiehdotuksen 1, 4, 6 ja 15 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike sekä  
neljännen lakiehdotuksen 10 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike.

Lakiehdotusten toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

## 11) Ehdotus laiksi liikevaihtoverolain väliaikaisesta muuttamisesta

Ensimmäinen käsittely  
Hallituksen esitys n:o 20  
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 6

Toinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 6.

### Keskustelu:

Ed. B a c k m a n : Herra puhemies! Hallitus esittää liikevaihtoveron korottamista tasausveron poiston rahoitustarpeen johdosta. Meidän mielestämme tasausveron poisto ei tässä tilanteessa yksittäisenä toimenpiteenä ole perusteltavissa, vaan sen tulisi liittyä samanaikaisesti poistettavaan kotimaiselta kilpailevalta tuotannolta perittävään piilevään liikevaihtoveroon. Tämä asia tuli asiantuntijakuulemisessa hyvin selvästi esiin. Tietääkseni myöskään hallitus ei ollut täysin yksimielinen tämän lakiesityksen antamisesta.

Me vastustamme muutakin liikevaihtoverokannan nostamista, koska se lisää maamme hinta- ja kustannustasoa. Tämä puolestaan aiheuttaa palkankorotuspaineita tulevilla tupokierroksilla. Meidän mielestämme parempi väli-

lisen verotuksen korotuksen linjaus olisi erilaiset ympäristöverot. Näin ollen tulemme esittämään liikevaihtoverolain muuttamisen hylkäämistä kolmannessa käsittelyssä.

**Ed. A i t t o n i e m i :** Herra puhemies! Kuten talouspoliittisen tiedonannon käsittelyssä toimme esille, suhtaudumme SMP:n eduskuntaryhmässä hyvin valikoivasti hallituksen säästö- ja lisätulonhankintatoimenpiteisiin. Tässäkin tapauksessa tasausveron osalta olemme myönteisiä niillä edellytyksillä, joita valiokunnan mietintöön liitetystä ponnesta tulee esille. Mutta samalla, aivan niin kuin ed. Backman tässä esitti, tulemme esittämään myös liikevaihtoveron korotuksen hylkäämistä ja juuri niillä perusteilla, että liikevaihtoveron korotus koskee erityisesti, ottaen huomioon käytettävissä olevat tulot, vähäosaisia ja pienituloisia kansalaisia. Tätä emme voi hyväksyä.

Samalla, herra puhemies, huomautan siitä, että kun lisäbudjettia käsitellään, tulemme myöskin esittämään vaihtoehdot. Siltä osalta, kun emme tulojen lisäyksiä hyväksy, esitämme vaihtoehtoiset menetelmät, jotta samaan tulokseen, mihin hallituskin pyrkii, päästään.

**Ed. V ä i s t ö :** Herra puhemies! Liikevaihtoveron korotus on varmasti ongelmallinen, kuten edustajat Backman ja Aittoniemi totesivat. Tilanne on kuitenkin talouden osalta niin vaikea, että on välttämättä luotava uskottava linja talouden tervehdyttämiselle, jonka turvin korkotaso saadaan alenemaan, vientituotanto elpymään ja myös työllisyyden koheneminen alulle.

Ongelmallista tässä liikevaihtoveron korotuksessa on varmasti juuri se, että se kohdentuu pienituloisimpiin ja lapsiperheisiin epäoikeudenmukaisesti. Siitä syystä on välttämätöntä, että hallituksen piirissä selvitetään ja toteutetaan sellaisia esityksiä, joilla juuri näiden väestöryhmien tilannetta helpotetaan. Esitys liikevaihtoveron korotuksen osalta on määräaikainen, ja se on tarkoitus toteuttaa vuoden 93 loppuun. Minusta on välttämätöntä, että tällainen linjakas talouden tervehdyttäminen saadaan alulle. Siihen hallitus pyrkii ja on selvästi ilmoittanut, että mitään helppoja ratkaisuja tässä talouden tilanteessa ei ole. Ne ovat kaikki vaikeita ja tulevat varmasti koskettamaan kaikkia väestöryhmiä. Tavoitteena tietysti pitää olla sen, että ne ovat oikeudenmukaisia ja tasapuolisia ja samalla kuitenkin talouden tilannetta pienellä aikavälillä parantavia.

**Ed. B a c k m a n :** Herra puhemies! Kun ed. Väistö totesi, että tässä on kysymys linjakkaasta talouspolitiikasta, niin tämä esitys on kaikkea muuta kuin linjakas. Kun se liittyy nimenomaan tasausverolain muuttamiseen rahoituksellisenä keinona, niin tasausverolain muuttaminen ei välttämättä palvele niitä tarkoituksia, joita ed. Väistö puheessaan totesi. Se pikemminkin saattaa aiheuttaa kotimaassa lisää työttömyyttä, saattaa kotimaisen teollisuuden kilpailukyvyyn huonompaan asemaan kuin nykyisin, ja asian tuntijakuulemisessa nämä seikat korostuivat hyvin vahvasti. Ehkä tästä syystä hallituksen käsittelyn yhteydessä esimerkiksi RKP:n ministerit jättivät valtioneuvoston pöytäkirjaan oman lausumansa todeten, että tasausveron kantamisesta ei olisi syytä juuri nyt luopua.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

## 12) Ehdotus laiksi tasausverolain muuttamisesta

Ensimmäinen käsittely

Hallituksen esitys n:o 21

Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 7

**Toinen varapuhemies :** Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 7.

**Keskustelu:**

**Ed. B a c k m a n :** Herra puhemies! Kun asia liittyy edellä käsiteltyyn asiaan, totean vain lyhyesti, että toimenpide on sinänsä oikea, jos sen rinnalle tuodaan kokonaisuudistus arvonlisäverotusta koskien ja esitykset, jotka poistavat kotimaiselta tuotannolta piilevän liikevaihtoveron ja tällä tavalla saattavat kotimaisen tuotannon kilpailukykyiseksi tuonnin kanssa. Nyt esitys saattaa lisätä tuontia tai veron aleneminen ei siirry hintoihin, vaan jää joko maahantuojalle tai pahimmassa tapauksessa jopa ulkomaille raaka-aineita valmistavalle yritykselle.

Tältä osin emme voi nyt olla hyväksymässä tasausverolain muuttamista ja tulemme kolmannessa käsittelyssä esittämään lakiesityksen hylkäämistä.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

**13) Ehdotus laiksi hierojan toimesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta**

Ensimmäinen käsittely  
Hallituksen esitys n:o 37  
Sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö n:o 1

Toinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö n:o 1.

Keskustelua ei synny.

---

Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

---

Toinen varapuhemies: Eduskunnan seuraava täysistunto on huomenna torstaina kello 14. Valtioneuvoston kyselytunti on huomenna kello 16.30.

---

Täysistunto lopetetaan kello 23.40.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Seppo Tiitinen